Szerkesztőség és kiadó hivatal
Széchényi-utcza SIMON-ház Kunz József-ur kereskedésével szemben.

HIRDETMÉNYEK,
előfizetési pénzek és a kiadás körüli panaszok valamint a lap szellemi részét illető minden közlemények ide intézendők.

Bérmentetlen levelek csak ismert kezektől fogadtatnak el.

DEBRECZENI ELLENŐR.

POLITIKAI, TARSADALMI és KÖZGAZDASAGI LAP.
A SZABADELVŰ PART KÖZLÖNYE.
Megjelen naponként, a vasárnap és péntek kivételével.

Előfizetési ár:
Helyben házhoz hordva vagy vidékre postán küldve:
Egész évre . . . . . 10 frt — kr.
Félévre . . . . . 5 frt — kr.
Negyedévre . . . . . 2 frt 50 kr.
Egy hóra . . . . . 1 frt — kr.

Hirdetési dij:
Ot-hasábospetitsor egyszeri beigtatásáért 5kr
Bélyegdij minden hirdetésért külön 30 kr
Nyilttér 4 hasábos petitsorért 20 kr.
Hirdetést vagy reclamot magában foglalt ujdonság sora 50 krajczár.

XIV. évfolyam 1887. Debreczen. Kedd, május 17. 95. szám.

Választási mozgalom.

Az országgyülés a napokban be fog rekesztetni és az általános képviselővá-lasztások junius második felében mennek végbe.

Miután a mandatum most öt évre szól, mindenki a szokottnál is élénkebb, hevesebb választási campagne-tól tartott. Az ellenzéki sajtó pedig váltig kürtölte, hogy Magyarország népe már most erősen meg fogja ragadni az alkalmat, hogy a mindenképen megelégelt Tisza-kormányzat ellenében kifejezze bizalmatlanságát.

Hanem az utóbbi időben igen nagy megcsöndesedés tapasztalható. Alig itt ott emelkedik egy-egy erőteljesebb hang, elitélvén kormányát és pártját, egyetemlegesen, mindenestül, a mit ez országban tizenkét esztendő alatt végbevittek. Hanem ezek a hangok már a választók alsóbb rétegeinél is kezdenek — Csanády bácsi számba menni. Olyanok előtt is, kik soha életükben nem foglalkoznak ország dolgával és csak ilyenkor — képviselőválasztások előtt — elegyednek tüzetesebben a kormány politikájának birálgatásába: a választók ezen zöme előtt is kezd feltünő lenni, hogy valami, a mi oly mélységesen átkos és kárhozatos, mint a „Tisza-rendszer“ hogyan képes annyi ideig nemcsak fentartani, de folyton erősiteni magát? és valami, a mi oly szörnyen üdvös és áldásos, mint az ellenzéknek kincset igérő politikája, — hogy nem képes zöld-ágra vergődni, mikor országboldogitása annyira könnyüszerrel elérhetőnek mondatik? — A tájékozatlan elemek is méltán gondolkodóba eshetnek a fölött, hogy vajon nagy Magyarországról fe tételezhető-e akkora képzelhetlen rövidesziség, hogy ő tizenkét esztendőn keresztül folyton egy sáros süppedékes árokban vergődjék előre, mikor két lépéssel odább egy fainul gondozott, szèp virágos utat kinálgatnak neki, melyen akár a gondolat sebességével haladhatna a legkifogástalanabb boldogság felé?

Annak egyik okát, hogy a választási mozgalom lanyhább, mint várni lehetett, — abban találjuk, hogy az ellenzéki szokásos frázisok s az absolut „kormány-cséplés“ sokat vesztettek hatásukból. A magyar nép értelme már tul van azon a szinvonalon, mikor teletorku kiabálás és semmivel sem indokolt általános lerántások hitelre találnak, s a tömeg vakon, bizalommal indul meg utánuk. Egyre inkább észlelhető hogy a választóknak már nem csak fülei kivánnak jól eső dörgedelmes szót, hanem értelmük, eszük is részt kiván az ellenzéki kapaczitálásból. De a kapaczitálásnak ezt a magvasabb felét mindig csak hangzatos igéretekben kapják meg, melyek tudvalevőleg ugy jók, ha megadják. Már pedig sok, sok esztendőn keresztül nem adott meg belőlük soha senki, egyet sem. —

A lanyhaság másik oka az, hogy az ellenkéki kedély is bajosan zárkózhatik el azon sikerek elismerése elől, melyeket a Tisza-kormány minden téren tényleg felmutat. A ország fokozatos haladását, ugy benső, mint kifelé való erősbülését eltagadni nem lehett. Es a közviszonyok, s kivált közterhek miatt még annyira elégedetlen ellenzéki ember lelkébe is be kell hogy férkőzzék az a kétely, — hogy vajjon a mai constellatiók közepette más párt, más kormány tudná-é jobban, erélyesebben, hasznosabban kormányozni az országot, mint azt Tisza és támogatói teszik?

Látva azt, a mi az ország érdekében tényleg történik, — egyre tisztábban fölismerve a nehézségeket, melyek azt akadályozzák, a minek még történnie kell, — mind jobban tájékozódván azon terhes akadályok felől is, melyek tőlünk nem függő okokból kerülnek ez ország haladásának utjába: — a választó-közönségben folyton inkább tért kell hogy nyerjen az a nézet, hogy a Tisza-cabinet megteszi, az állam ereje szerint a lehetőt; és a mit eddig elmulasztott, azt nem jószándék hiányában, vagy tagjainak személyi képtelensége miatt mulasztotta, hanem olyan körülmények következtében, melyek fölött semmiféle magyar kormány könnyen és hamarjában nem győzedelmeskedhetik.

A választási mozgalom, kivált az országgyülés bezárása után, bizonyára élénkebb, sőt helylyel-közzel zivataros hullámokat is fog verni. De, hogy a küzdelemnek, ha itt-ott még oly mérgessé fajul is, — inkább személyi jellege lesz, az már előrelátható. Hogy igazi politikai tusává nőhesse ki magát, arra az ellenzéki tartalmatlan manifestatiók anyagot egyáltalán nem szolgáltatnak. Ahoz, hogy a Tisza-kormány politikája megtámadtassék, ezzel szemben jelentősebb harcz indittassék meg. — tartalmas és megokolt politikai ellen-program kellene valamelyik oppositió részéről. De ilyen program nincsen.

Folyni fog tehát a választási háboruskodás a személyi torzsalkodások medrében és pár heti izgalom után maga a politika, mely a többséget vezérli érintetlenül s talán még győzelmesebben mint eddig, fog kikerülni a küzdelemből melybe hivei a legjobb előérzettel s a legkisebb aggodalom nélkül viszik.

Országgyülés.

Budapest, május 16.

A **képviselőház** mai ülésében harmadszori felolvasásában is elfogatta a quotatörvényjavaslatot. Trefort miniszternek Madarász József interpellatiójára adott válaszát (a székesfehérvári főreáliskola igazgatóra vonatkozó vádakat illetőleg) az interpelláló reflexioi után a ház tudomásul vette. Majd ismét Madarász József interpellálta, a kormányt óvodák, elemi iskolák állitása, a regale-megváltás és az alambirtokokon eszközlendő telepiesek iránt.

Az ülés elején Szemnecz süregette a választ az alapok- és alapitványokat ellenőrző bizottságnak két szabadkőmives tagját illető interpellatiójára. Trefort miniszter azt felelé, hogy ez interpellátió merőben személyi jellegü; az illető két taggal nem beszélhetett s az egyik nem is képviselő; a primásnak s általán az episcopatusnak ellenük semmi kifogása nem volt. Azt is megjegyzé, hogy a két bizottsági tag lelkiismeretesen teljesiti kötelességét.

Legközelebbi ülés szerdán lesz; mikor a pénzügyi bizottságnak az első magyar gácsországi vasuttársaságnak nyujtandó állami biztositásokról szóló törvényjavaslat iránti és az igazságügyi bizottságnak a főrendi örökös tagok törvénybeiktatásáról szóló törvényjavaslat tárgyában ma benyujtott jelentései fognak tárgyaltatni.

A **főrendiház** madélelőtt 11 órakor látogatott, érdekes ülést tartott. Az ügyvédi rendtartásról szóló törvény módositását illető javaslatnál Szentkereszty Ferencz br. beszélt megtámadva az ügyvédeket, kikuek s a javaslatnak védelmére Karap Fererencz és Fabinyi Teofil igazságügyminiszter szólaltak föl. A többség a törvényjavaslatot elfogadta. Ezután vita nélkül elfogadták, „a törvénykezési szünidő ujabb szabályozásáról“ és „a kir. törvényszékek telekkönyvi hatóságához utalt ügyeknek egyes birák által való elintézéséről“ szóló törvényjavaslatokat. Az állami pénztárak készleteinek kiegészitéséről szóló törvényjavaslat tárgyalásánál felszólalt Somsich Pál, ellene nyilatkozván a javaslatnak, Tisza Kálmán pénzügyminiszter behatóan foglalkozott a Somsich által elmondottakkal, mire a javaslatot általánosságban elfogadták.

A részleteknél Somssich módositást nyujtott be melyet azonban, miután Tisza Kálmán miniszterelnök kimutatta annak teljesen felesleges voltát, a főrendiház elvetett, és a javaslatot változatlanul részleteiben is elfogadta. Az 1885-iki évi zárszámadás megvizsgálásáról szóló törvényjavaslat tárgyalásánál felszólalt Ghyczy Kálmán és részletesen indokolta külön véleményét, Tisza Kálmán néhány megjegyzést téve Ghyczy beszédére a dolog érdemére nézve megjegyzi, hogy a számvevőszék reorganisatióját illetőleg enquetett fog összehivni, mely a Ghyczy külön véleményét is fogja tárgyalni. — Zichy Nándor óhajtandónak tartja ezt a ház által kimondatni s erre nézve inditványt ad be, melyet azonban a miniszterelnök felszólalása után elvetettek. A főrendiház ezután hozzájárult a képviselőház által hozott határozathoz. Ezután letárgyalt a főrendiház minden felszólalás nélkül több apróbb jelentőségü javaslatot, mire a napirendet illetőleg szólaltak fel Szlávy József és dr. Haynald Lajos bibornokérsek, mire elhatározták, hogy a quota-javaslatot a szerdai ülésben fogják tárgyalni.

Hajduvármegye közgyülése.

Debreczen, 1887. máj. 16.

Folyt. és vége.

A fegyelmi eljárást megelőző vizsgálat elrendelése után hivatali eljárásáról lemondott választott tisztviselővel szemben a lemondás végleges elfogadásáig követendő eljárás tárgyában készitett vármegyei szabályrendeleti javaslat minden felszólalás nélkül elfogadtatott.

B. Ujváros községnek a községi kötelékbe való felvétel dijának meghatározása tárgyában készitett szabályrendelete módositás végett a községnek visszaadatik.

Ellenben jóváhagyatik a rend. tanácsu városból nagyközséggé alakulni akaró Dorog szervezési, ügykezelési szabályrendelete; a nagy költséggé átalakitás eszközlésével Rásó Gyula alispán megbizatik.

Gyógyszertár Szovátnak. Az egészségügyi bizottság és állandó választmány egyértelmü véleményezése alapján a 3300 lakossal biró Szováton egy gyógyszertár felállitása kivánatos és szükséges lévén s a gyógytár fenntartása is biztositottnak tekinthető, a felállitást kérő folyamodvány pártolólag fog a belügyminiszterhez felterjesztetni. A szoboszlói második gyógyszertár engedélyézése iránti kérvények pedig visszautasittatnak. Ha egy év mulva a meglévő gyógyszertár forgalma elegendőnek mutatkozik kettőnek fenntartására is, első sorban a város közönségének, mint a második gyógyszertár felállitását kérelmező testületnek folyamodványa fog figyelembe vétetni:

Kőut Földesen keresztül. A kaba-saápi utszakasz földes alatti részén a föld feltöltés süppedékes, s igy hiányos lévén, a kir. mérnök által az ut irány megváltoztatása iránt tett három alternativa közül az fogadtatott el, — mely szerint a kőut Földes községén keresztül a Kis-Fás utczán, templomtéren át vezettetik. E változtatás némi költség többletet okoz ugyan, de aránylag jóval több azon előny, melyet ezen ut irány kiépitésse a közönségnek nyujt.

Ugyan ezzel kapcsolatban az alispán megbizatott, hogy oly kép intézkedjék a kabasaapi utvonal épitéséről, hogy az f. év őszén a közforgalomnak már átadható legyen; a 8000 frtnyi pót költség kiutalványozására pedig felhatalmazást kapott.

E tárgynál Uzonyi Péter és Láda János szólaltak fel; mindketten felvilágositást kérvén az alispántól arra nézve, hogy az eddig természetben leszolgált közmunka helyett most már készpénzben szedett tartozások a vármegye azon részei utainak fenntartására forditattnak-é, a hol befizettetnek? Láda János pedig, azt kérdezte, hogy a böszörményi kőut miféle pénztárból épittetik. Uzonyi Peter nem volt megelégedve az alispán válaszával, mely szerint a közmunka váltság pénzek mindig azon utakra használtatnak fel, amelyeknél épen szükségesek, tekintet nélkül arra, hogy az egyes községekben mennyi közmunka adót fizetnek. Láda J. ellenben a közgyülés derültsége között megnyugszik a kapott válaszban, miután tudomására ment, hogy a kőut tovább épitési költségei „nem a Böszörmény városi“ hanem „a vármegyei közmukaügyi pénztárból“ fedeztetnek.

M. Péres községnek megengedtetett, hogy a községház átalakitására 536 forintnyi községi pótadót vethessen ki.

H. Nánás város községének a közös legelő mikénti használata tárgyában készitett s részbeni megerősités végett ujolag beterjesztett szabályzata Csohány László inditványa ellenére, Rásó Gyula, Szinay Gyula, Máró Miklós, Alföldi László felszólalásaik folytán módositás végett ismét visszaadatott.

Ezután a vármegyei főszámvevőnek jelentései több község gazdai, takarékmagtári, szegényalap pénztára számadása megvizsgálásáról nyertek elintézést, H. Nánás városnak 1887 évi költségvetése jóváhagyatott s a hiány fedezésére a földadó után 9, egyéb egyenes adónemek után 12, s a III. oszt kereseti adónemek után 25 százalék községi pótadó kivetése engedélyeztetett.

Kovács Sándor id. Fazekas Gábor és érdektársaik h. böszörményi lakosoknak felebbezésök H. Böszörmény város képviselőtestületének f. évi 40, k. gy. számu határozatának ama része ellen, mely a város vagyonára vonatkozik, figyelembe vétetik s a határozat eme része feloldatik; ellenben a polgármester ellen fegyelmi vizsgálatot nem rendelő része jóváhagyatik.

Végül közmunka tartozás iránti kérvények tárgyaltattak el.

A gyülés 1/2 1 órakor véget ért.

A debr. nőegylet 1886-ban.

A „debreczeni jótékony Nőegylet“ 1887 május 15-én tartott közgyülésén következő évi jelentés olvastatott fel.

Mélyen tisztelt közgyülés!

Alapszabályainkban is előirt elnöki kötelességemnek megfelelőleg van szerencsém jótékony Nőegyletünk egy évi müködéséuek főbb mozzanatait rövid vonásokban a mélyen tisztelt közgyülés elé terjeszteni.

Ha előre is jelzem, hogy a nyugodt, nagy hullámokat nem verő, de a nyomor és bánat sebeit gyógyitgatni törekvő munkálkodás jellemzi ezen egyleti évet, elég sokat mondottam arra nézve, hogy mentve legyek, ha jelentésem nem fog nagyon hosszura terjedni.

Mult évi junius hó 6-án tartott közgyülésünk óta egy, alább részletezendő tárgyban junius hó 27-én rendkivüli közgyülést s ez után, az év folyamában 8 választmányi ülést tartottunk, melyek a dolog természete szerint, az egyéb egyleti folyó ügyek végzése mellett, főként a szegények kérvényeinek elintézésével foglalkoztak.

Egyletünknek főmunkatere a szegények segélyezése. Hogy mit tettünk e tekintetben, arról részletesen a pénztárnoki jelentés fog szólani. Itt ezen jelentésnek csak azon adatát óhajtom közleni, hogy a szegények segélyezésére ezen évben 1868 frt 25 kr adtunk ki. Meg kell mindenesetre emlitenem, hogy folyton többen és többen óhajtják igénybe venni Egyletünk segélyét s igy nekünk mind több forrás után kell kutatnunk, ha a növekvő igényeknek számba vehető segélyyel akarunk megfelelni. De erről hátrább bővebben is kell szólanunk.

A mi árvaházunk ügyeit illeti, jelenleg 14 leány élvezi annak jótéteményeit. A mult évi közgyülés ideje óta ki lépett onnan két leány egyik sulyos, a többi gyermekek egészségét veszélyeztető betegsége, a másik előhaladt 17 éves életkora miatt, az első különben ma is élvezvén Nőegyletünk anyagi támogatását, mig a második rokoni körben talált otthonra. Helyökre az egyleti év folyamán ugyancsak két, félárva vétetett föl. E számmal a nőegyleti árvaház még ninosen betöltve, mert ott nemcsak 14, hanem 18, sőt 19 gyermekre is van hely. Meg kell emlitenem, hogy özv. Liszkai Istvánné, sz. Mike Karolina asszony, ki az 1885. decz 2-án tartott választmányi gyülésen árvaházunk gondnok

nőjévé választatott meg, a mult évi julius 2-án tartott választmányi ülésen, családi ügyeinek elintézése végett, haza bocsáttatott, megbizható helyettest hagyván az árvaházban maga után. Később azonban, ugy alakulván családi körülményei, kénytelen volt bejelenteni hozzám, hogy nem térhet vissza elhagyott helyére. Eltávozása óta folyton helyettese, illetőleg most már rendes minőségben, Brayer Adolfné asszony végzi a gondnoknői teendőket. Hogy e tisztét milyen lelkiismeretes hüséggel, pontossággal teljesiti, arról biztos meggyőződést szerezhetett mindenki, aki árva házunkat az utolsó évben fölkereste. Alkalma volt ottan ugy a leánykák illendő magaviseletének, tisztaságának, mint minden helyiség jól rendezettségének, a kert jó rendben tartásának valóságáról szemléleti meggyőződést szerezhetni.

Egyletünk uj pénztárnoka, Győri Elek ur, kit mult évi junius hó 27-én tartott rend kivüli közgyülésünkön választottunk meg érdemes elődje Márton László ur helyére, meleg hangon fogalmazott köszönő iratot intézvén, Nőegyletünk e kitünő régi barátjához, — Győri Elek ur mult évi október hó 7-én vette át 6 tagból álló bizottságunk előtt a pénztárt, a pénztári könyveket és okmányokat s azóta lelkiismeretes gonddal vezeti hivatala ügyeit.

Fontos, legkomolyabb meggyőződésünk szerint igen fontos munkát végezett Nőegyletünk ezen év folyamán egy müvirágkészitési tanfolyam létesitése által.

Debreczen város közhatósága s a helybeli kereskedelmi és iparkamara tette meg ez ügyben a kezdeményező lépéseket, felszólitván általam Nőegyletünk választmányát, hogy álljunk támogatására ez ügynek, jelentkezésre hiván föl az olyan szegény leányokat, kik Szirmayné Mészáros Jusztina müvirágkészitő tanitónő vezetése alatt e szép és nemes iparágat elakarják sajátitani. Választmányunk egész lelkesedéssel karolta föl ezen ügyet; kiválasztott a felhivásra jelentkezők közül 25 szegény leányt s előbb a kereskedelmi és iparkamara helyiségében, majd második tanfolyamon, árvaházunkban összesen 8 heten át folytonos ellenőrző fel ügyelete alatt tanittatta a müvirágkészitést s a leányok által készitett munkákból a városháza nagy tanácstermében egy jól sikerült kiállitást rendezett. A pénztárnoki kimutatás szerint e tanfolyam fentartása Egyletünknek is okozott költséget, de bizton ki merem mondani, hogy nem kárba veszett pénz az, ha a nyomor, vagy legalább a szegénység megelőzése czéljából több leányt olyan helyzetbe juttattunk, hogy egy szép, lélek és kedélynemesitő iparágat eltanulva, becsületes munkával tudják általa kenyeröket megkeresni. Tekintve ez ügynek közgazdászati szempontból való nagy fontosságától azt hisszük, hogy jól értett nemes hivatását töltötte be Nőegyletünk, midőn az eszmét felkarolva, azt valóban létesitettte, életre költötte.

Az őszi segélygyüjtésnek egyöntetüleg, — ugyanazon időben való kereszttülvitelét nagyban hátráltatta az azon időben városunkban uralkodott erős himlőjárvány. Szépen sikerült eredményéről a pénztárnok ur jelentése fog kimutatást adni.

A télen rendeztünk egy virágbált, melynek eredményéről szólani fog a pénztárnoki jelentés. Be kell vallanunk, hogy nem volt annak valami nagy jövedelme, de ezt azon általában tapasztalt jelenségének tulajdonithatjuk, hogy a mult télen városunkban egyetlen egy bál sem végződött fényes anyagi eredménynyel.

Elhatározta továbbá a választmány, hogy egy nyári mulatságot is fog rendezni a nagy erdőn. De miután időközben egy más mozgalom indult meg a városban, mely az ujonnan épitendő ev. ref. templom orgona alapjára óhajt ugyancsak a nagyerdőn egy népünnepélyt rendezni, jónak látta a választmány, a nemes czélra tekintettel elállani a maga tervétől s lemondott a nyári mulatság tartásának eszméjéről.

Mélyen tisztelt közgyülés! Hü vonásokban igyekeztem felmutatni egyletünk egy évi munkáját. Azt hiszem, bizton kimondhatom, hogy ezen év alatt is tettünk elég sokat a nyomor könyeinek felszáritására. Debreczen város nemes közönsége most is meghozta mi nekünk áldozatának filléreit; jótékonyságának gazdag forrásából most is bőven juttatott a mi szegényeinknek és árváinknak. De a nyomor nagy s mind fokozottabb igényekkel állunk szemben, mind többet követelnek tőlünk, holott az adakozó közönséget is a régiek mellett ujonnan alakult egyletek mindjobban terhelik. Imé, mint csak nehány nappal ezelőtt láthattuk, nőegyletünk s az izraelita nőegylet mellett egy lutheránus nőegylet is alakult. Nekem itten semmiképen sem lehet feladatom az ily mozgalmak birálgatásába bebocsátkozni; nem tartanám helyes eljárásnak, ha arról beszélnék, hogy ma inkább az erők csoportositására kellene hatni, csak annyit mondok, hogy midőn a mélyen tisztelt közgyülést részemről szivesen üdvözlöm s magamat a nagyközönség, a tagtársak, s a velem együtt oly buzgó odaadással működő választmány s még közelebbről a két alelnök szives jóindulatába ajánlom: nőegyletünket s az ez által képviselt fontos érdekeket tartva első sorban szemem előtt, Istennek áldását kérem le munkánkra.

Veresné Szathmáry Teréz,
nőegyleti elnök.

*

Győri Elek pénztárnok ur jelentéséből kiemeljük a következő adatokat.

Az 1886. év forgalmi eredménye bevételekben 8831 frt 45 kr. volt. Ebből az árvaház részére oszközölt gyüjtések eredménye, 1886. végéig 525 frt 64 krt; a farsangi vásár jövedelme 410 frt 83 kr; a müvirágkiállitás tiszta jövedelme 254 frt 26 krt a tőke pénzek kamatja 3509 frt 12 krt; vasuti kötvények stb. jövedelme 2305 frt 82 krt tevén ki. A kisebb jövedelmi bevételeket nem érintjük. Segélyezésekre 1868 frt 25 kr, folyó költségekre, fizetésekre 579 frt 95 kr, árvák tartására s ruházatára 1303 frt 32 kr, az erdélyi közm. egyletnek 100 frt adatott ki stb. Az egylet vagyoni állása 1885. decz. 31-én 39,297 frt 87 kr, 1886. decz. 31-én 39,790 frt 63 kr vojt mutatkozik. s igy gyarapodásul 492 frt. 76 kr. mutatkozik.

Debreczen, 1887. máj. 16.

CSIKY LAJOS
nőegyl. jegyző.

Napi hirek.

— **Hajduvármegye jótékony egyletei.** Hajduvármegye területén (Debreczen kivételével) a mult évben — mint az alispáni évi jelentésből olvassuk, — következő jótékonyczélu egyletek és intézetek állottak fenn: Dorogon I-ső és II-ik temetkezési egylet 50 és 100 frt temetkezési jutalékkal; vörös kereszt egylet fiókja. Szoboszlón szegény menház, veres kereszt egyleti fiók, jótékony nőegylet- izraelita segély egylet, 2 temetkezési intézet. Csegén és Egyeken szövetkezett vöröskereszt egyleti fiok P. Ladányon vereskereszt egyleti fiók. Nádudvaron, P. Ladányon, Kabán, Tetétlenen takarék-magtárak, melyeknek tiszta jövedelméből községi szegények és vagyontalan árvák segélyeztetnek. Az elmult év folyamán alakult 3 uj egylet u. m. a h. böszörményi g. kat. első temetkezési egylet, a szoboszlói II.-ik temetkezési egylet és végre a p. ladányi önkéntes tüzoltó társulat. Egy régi egylet, a h. dorogi I. temetkezési egyesület pedig alapszabályát módositotta, Az egyletekről vezetett központi nyilvántartásba 1886 év végéig 66 egylet van bevezetve. A vármegye összes szegényei a városok és községek által 1886 év folyamán 8121 frt 91 krral segélyeztettek és igy 2572 frt 65 krral több segély osztatott ki, mint 1885-ik évben. A fenti kimutatást kiányosnak kell tartanunk, mert ha a temetkezési egyesületeket a jótékonysági czéluaknak tekintjük, akkor fel kellett volna emliteni a jelentésnek a h.-nánási négy és a böszörményi hasonló egyleteket is, melyeknek létezéséről tudomásunk van.

A „Debreczeni Ellenőr“ gyüjtése a tüzkárosultak javára:

Eperjes javára.

Utólsó kimutatásunk . .	133 frt	40 kr
Dobrai István ur	3 „	— „
özv. Szikszai Károlyné . .	— „	40 „
összesen	136 „	80 „

Nagy-Károly javára

Utólsó kimutatásunk . .	89 frt	25 kr
Dobray István ur	2 „	— „
összesen	91 „	25 „

Toroczkó javára.

Utólsó kimutatásunk . .	37 frt	50 kr
Dobray István ur	1 „	— „
összesen	38 „	50 „

Csik-Kozmás javára.

Utólsó kimutatásunk . .	3 frt	— kr
Összes gyüjtésünk	269 „	55 „

— **A debreczeni orvos gyógyszerész egylet** olvasó helyiségei berendeztetvén (Czegléd u. 2155 h. a.) az első havi ülés f. hó 21. szombaton d. u 5 órakor fog megtartatni, melyre az egylet helyben és vidéken lakó tagjai tisztelettel meghivatnak. Debreczen 1887. maj 17. Dr. Varga Géza egyleti elnök.

— **Röppálya.** A debreczeni pénzügyigazgatósági tisztviselők röppálya egylete f. hó 19-én áldozó csütörtökön délután 4 órakor tartja évi rendes, megnyitó közgyülését, melyre az egyleti tagok tisztelettel meghivatnak. Debreczen 1887. május 17. — Az elnökség.

— **Az adózó polgárság figyelmébe.** A III. oszt. kereseti adóval megrovott egyének névjegyzékét az adókivető bizottság mindennap a városháza oszlopán levő táblára függeszteti ki, a hol is azt saját érdekében mindenki megtekintheti s 8 nap alatt megtelebbezheti.

— **Kérelem.** Áldozó csütörtökön a délelőtti isteni tisztelet után az evang. imateremben a leégett eperjesi kollégium javára offertorium fog tartatni. Ezt azon kerelemmel ajánlom az ev. egyházfogak becses figyelmébe, méltóztassanak a leégett főiskolának szánt adományaikkal az isteni tiszteleten minél nagyobb számban megjeleni, hogy mi is méltó áldozatot hozhassunk a szeretet oltárára. Luk. 10, 25—37 és Gal. 6, 10. Debreczen 1887. máj. 17 Materny Lajos ev. lelkész.

— **Gyászjelentés.** Mély fájdalomtól megtört szivvel tudatjuk a felejthetetlen jó nőnek, illetve anyának és testvérnek, néhai Rab Lászlóné szül. Szikszai SZABÓ MÁRIÁNAK folyó évi Május hó 16-ikán, déli 12 órakor, életének 51-dik, boldog házasságának 31-dik évében történt kimultát. Az elhunytnak földi részei folyó hó 18-kán, délután 4 órakor, Péterfia-egymalom utczai 828, számu háztól a róm. kath. szertartás szerint a Szent Annai sirkertben fognak örök nyugalomra tétetni. Az engesztelő szent-mise folyó hó 21-kén, Szombat délelőtt 9 órakor fog a Mindenség Urának bemutattatni. Mely végtisztességtételre az elhunyt rokonait, barátait és ismerőseit bánatos szivvel meghivjuk, Debreczen, 1887. Május hó 16-án. Rab László, az elhunyt férje; Zoltán, Ödön, László, Ákos, Aranka vőlegényével Szabó Istvánnal Anda, Mariska, Jolán és Ida az elhunyt gyermekei; Szikszai Szabó József, László, Izabella férj. Kovács Istvánné és Leona az elhunyt testvérei. Béke hamvaira!

— **Egy jó családból való 14—15 éves** fiu, Löfkovits Arthur s T. sa órás és ékszerész üzletébe tanulóul fölvétetik.

— **Hány választó van Hajdumegyében?** A folyó 1887 évre Hajdumegye területén orsz. képviselő választóul összeiratott a) a h.-nánási választókerületben (ide tartozik H.-Nánás, Téglás, Sámson, Hadház, Dorog) 2219 választó
b) A nádudvariban (ide tartozik Nádudvar, Kaba, Tetélen, Földes, P.-Ladány, Csege, Egyek,) 2323 „
c) A szoboszlóiban (ide tartozik Szoboszló, Szovát, V.-Pércs, M.-Pércs, B.-Ujváros, Alsó és Felső Józsa 1928 „
összesen 6470 választó

és igy 357 választóval kevesebb, mint a mennyi a mult 1886 évre összeiratott. Kevesebb a választók száma és pedig 191-el a nánási és 198-al a nádudvari vál. kerületben, több és pedig 32-vel a szoboszlói választó kerületben mint 1886-ban volt. Az önálló választó kerületet képző H. Böszörményben pedig a választók végleg megállapitott névjegyzéke a f. évre 1382 választót mutat fel és igy H.-Böszörményben 221-gyel több a választók száma, mint az 1886. évre összeiratott.

— **A Nagy Imre sirja.** A főiskolai magy. irod. önképző társulat elhatározta, hogy a Czegléd utczai temetőben nyugvó korán elhunyt tehetséges költő Nagy Imre sirját körül fogja kerittetni; e végből bizottságot küldött ki, melynek tagja Csapó Péter Tóth István és Szolnoki Gerzson hittanhallgatók.

— **Hajduvármegye a tüzkárosultakért.** Hajduvármegye törvényhatósági bizottsága tegnapi ülésén Szinay Gyula tiszti ügyész inditványára elhatározta, hogy a tüzvész által károsultak javára hatósági uton az egész vármegye területén nagyobb szabásu gyüjtést indit meg.

— **Hajduvármegye tegnapi közgyülésén** jelen voltak: gr. Dégenfeld József főispán, Rásó Gyula, Fekete Sándor, Oláh Ká-

---

A „Debreczeni Ellenőr“ tárczája.

A nóta.

Először is van egy korcsma. A korcsmában van egy asztal, az asztal egyik oldalán egy hosszu pad a másikon pedig két szék. Sem az asztal, sem a pad, sem a szék nincsenek még ez időszerint elfoglalva.

Hanem ez nem tart igy soká. Az ajtó megnyilik, belöködik rajta egy polgártárs Elhatározott rohammal elfoglalja a széket, italt kér és elkezd busulni.

Csakhogy a busulásnak is megvan a maga formája. Először fölemeli s a lámpa világa felé tartja az üveg bort és szakértő vegyvizsgálat alá veszi. Komoran néz a borra, fenyegetőleg mintha mondaná: „No bor, megeszlek!“

Mikor elkészül a bor körülszemlélésével, szép csöndesen maga elé teszi az asztalra, a poharat maga elé huzza ás lassan, kortyogtatva önti bele a drága nedüt, hogy szinte hallik a bor beszéde az üveg nyakában. — Azután fölemeli a poharat félig, a fejét előrehajtja hozzá, de aztán csak leteszi megint. Eltolja magától, mintha nem kellene neki.

Es most kigombolgozik.

Különben meg kell mondani, hogy nem a tanyavilágnak valamelyik alakja ő, hanem fiatal iparos, a ki alig talán egy órával ezelőtt tette le a kezéből a bádogot, a melyből igen szép edényeket formált. Ennélfogva egyik kezének öt ujja bele van mártva valami fekete festékbe. A festék még foghat, mert a kabátból való kigombolkozást csak az egyik kezével viszi végbe.

Most aztán nagy kutatás kezdődik meg valami szerencsétlen szivar után, a mely ott fekszik félénken a belső zseb fenekén. A tulajdonos nem tudja biztosan, hogy ott van-e valóban vagy csak az ő agyában ring annak az ott létezése csalfa álomkép gyanánt. Ezért azután a kutatás alatt arczán a félreménység, a megijedés, végre pedig az öröm vig derüje ülepedik meg abból az alkalomból, hogy a jeles szivar hosszas keresés után megtaláltatott törődött bár, de azért szivható állapotban. Beható körültekintés után a gyufahiány sajnos tüneménye tünt ki.

— Gyufát kérek!

A mig aztán azt elhozzák, a szivar a szebb alakulás és jobban való füstölés szempontjából behálóztatik egy darab szivarkapapirral. Ekkora megérkeznek fölös számban a gyufák. Egyet kiválaszt, egy szép csinos fejüt, azt végig huzza az asztalon és most már rágyujt az eddig rendelkezési állapotban volt szivarra. Szétterjeng körülötte csakhamar a füst, a melyből, előviláglik a szivar csillámló piros tüze.

Azután tiszta levegőt fuj a füstfelhő közepébe, hogy tisztuljon egy kissé a látóhatár. Es most egy hirtelen kézmozdulattal megragadja a poharat — és a jég megtört - az első pohár bor legördült a vendég torkán.

A férfiu nagyobb kényelem okáért fordit egyet a székén, a lábait kinyujtja, szélnek ereszt egy pár füstmacskát és kedélyes gondtalansággal megtölti a poharat ujra.

Hamarosan bevágódik az is. Es azután igy megy ez nehányszor Persze végre elfogy az üvegből a bor, hanem hiszen hoznak oda másikat mindjárt. S igy boldog füstölés közben kiürül a második üveg is. Már ekkor annyira haladt mozgékonyság dolgában a férfiu, hogy oldalt ül a székre és végig tekint az egész korcsmán, a lámpákon, padokon embereken — mert ez alatt szépen összegyülekezének az emberek — és a füsttengeren, a melyben mindezek usznak. Nem talál ismerős arcot, tehát rendes helyét foglalja el ismét és komor gondolatokba merül. Azonközben pedig szép csöndesen végire jár a harmadik üvegnek is.

Es most aztán már kezd igazán busulni. A csutakká degradálódott szivart mérgesen rágja és idegesen lökdösi át ajka egyik szögletéből a másikba. A kezét ökölre szoritgatja. Már-már hatalmasan odavágná az asztalra, hogy érezze az is a hazafiui elkeseredést, midőn ebbeli ténykedésben megakadályozza egy hosszu ásitás. Az ő tulajdon ásitása.

— Au! — mondja fönnhangon és a kulimászos szép ujjával megveregeti a száját, a mitől aztán végtelen szép lesz rögtön az egész arculatja. De ő ezt már nem veszi észre. Egy kis kulimász semmi kulimász.

Hanem az ásitás figyelmezteti arra, hogy már késöre jár az idő. Hátra forditja a fejét és félénken tekint az órára. De a látománytól kiderül az arca: fiatal az idő még nagyon. Szervusz óra!

Azonfölül még ebben a pillanatban belépnek a korcsmaajtón a Mendus és Miska. Mendus és Miska egy banda s ők ketten képezik bizonyos körülmények között a dolgok zenei részét. Miska és Mendus letévén hangszereiket arra a hosszu padra, a melyet emlitettünk s a mely történetünkben most kezd tényleg szerepelni, mosolygó arczczal „jó estét“ kivánnak és engedelmet kérvén, megülik keményen a fönntisztelt padot.

Ezután ismét csönd. A férfiu végez a negyedikkel, a dolgok zenei részei megnézik. Az pedig, kit ők áhitatteljesen néznek, most már egészen komolyan ül, maga elé téve a két karját az asztalra. Azután kis vártatva az ünnepélyes csönd közepette fölemeli az egyik ujját, a kulimászost.

A rövidke jelnek roppant gyors hatása van. A hangszerek sebesen kézbe kapódnak és rövid stimmelés után megzendül a bánatos nóta: „Edes anyám is volt nékem . . .“

A polgártárs odakönyököl az asztalra és hallgatja csöndesen. Ráhuzzák ujra. Ő csak hallgat és hallgatagságában társalkodik az ötödik üveggel. A sirós-rivó hangok betöltik a levegőt és ott keverköznek a füsttel.

Idővel aztán megfordul a nóta. Elbeszélik szépen a hegedün, hogy a pásztor legelteti nyáját, fujja furulyáját, és a mellett, az általános sanyaruság közepett is jól éli világát.

A férfinak tetszettek a pásztor viselt dolgai. Nem szól ugyan semmit, hanem a fejét lassan ingatja hozzá. A pásztor története ismétlődik a hegedükön, mert nagyon szép dolog az, mikor egy pásztor furulyaszóval jól éli világát a kerek földtekén. Természetes dolog aztán, hogy a pásztor amellett néha megázik. tehát előkerül a régi szép nóta: „Esik eső végig a nagy pusztákon.“

De már ekkor az egyik karját fölemeli a busuló magyar és a milyen módon jönnek elő a hangok, akként jártatja ő is azt föl alá a levegőben. Megérkezik a hatodik üveg. Poharakat tesz a zenei részek elébe, valamint szivarokkal kinálja meg őket. Mert hát adnak a korcsmába azt is.

Ekkor aztán már egészen tetszetős képet nyer az egész mulatság. Jónak igérkezik a dolog. Ellesznek majd ők itt hárman bor és szivarok kellemes társaságában, muzsikaszó mellett, hajnalhasadásig. Fokozott lelkesedéssel huzódik a nóta. A férfiu ingatja a fejét, a kezeit járkál levegőben, melyekkel nagy vidámságát fejezi ki a hallgatag ember. Es ebben a pillanatban megszólal hivogató busulással ujra a hegedü: „Csak egy kis lány van a vilagon . . .“

A férfiu — mert ásitás ezuttal nem akadályozta meg — odacsapja az öklét az asztalra, csörgő lármával tánczra kelnek a poharak, üvegek és ő elkiáltja magát bus keserüséggel:

— Hej!

Azután lerántja a szemére a kalapját, fizet bort, szivart és czigányt és — csöndes jó éjszakát kivánva elmegy . . .

TŐMÖRKÉNY.

roly, Weszprémi Zoltán, Sepsy Dezső, Szinai Gyula, Kovács István, Uzonyi Imre, Pénzes Sándor, Budaházy Odön, Budaházy Endre, Dr. Varga Géza, Weszprémy Kálmán, Orosz Endre, Pusztay Sándor, Ferenczy Elek a központból. Továbbá: Kabáról: Horváth Kálmán. P. Ladányból: Lipovniczky I. Kálmán László, H. Nánásról: Csohány László, Alföldi László, Kovács József, Maró Miklós, Szoboszlóról: Czeglédy Lajos, Adler Farkas, Rosenfeld Mór, Oláh Miklós, Padrah Sándor, G. Tóth Mihály, Kircsi Gábor Tury Albert, Végh Pál, B. Ujvárosról: Papp Sámuel, Györffy István, Dorogról: Kovács Gyula, Harstein Lipót, Harsányi Dezső, Dr, Popper Mór, Böszörményből: Láda János, Uzonyi Péter, Kövér G, Paksy K. Szabó Gábor. Pápay Károly, Hadházról: Hadházy Endre, Baji Miklós, Hadházy Péter, Sámsonból: Kovács Károly, Goda Gábor, Budaházy László, Földesről Csapó István, Szőllössy Imre, Erdelyi Soma, ifj. Ványi Sándor, Bogdán Gábor, Farkas Albert. Nádudvarról: Osvarth Ferencz, Dobi Sándor, Szovátról: Jakucs Sándor, Tóth Imre. M. Pércsről: Szeghy Kálmán, Kaszás József, Józsáról: Keller Dávid, Debreczenből: Reichman Herman.

— **A debreczeni népfölkelök felsze**relése. A helybeli népfölkelök részére 653 Werndl féle fegyver, és 700 teljes ruha felszerelés érkezett városunkba.

— **Köszönet nyilvánitás.** Mindazon mélyen tisztelt urak és urnők, s általában a résztvevő közönség, — kik felejthetlen jó férjem illetőleg jó édesapánk végtisztességtételét jelenlétükkel diszesebbé tenni s ez által fájó sebeinket enyhiteni kegyeskedtek, fogadják ez uton leghálásabb köszönetünk kifejezését. Debreczen 1887 Máj. 16. özv. Lengyel Zsigmondné gyermekei nevében is,

— **Uj csatorna épitése.** Ma kezdették meg a bárányutczai uj fedett csatorna épitését. E csatorna a dohánygyártól indul ki s hossza 125 méter.

— **A theologus majális alkalmából** felülfizettek: Nt. Balogh Ferencz ur 2 frt, Nt. Csiky Lajos ur 2 frt. Nt, Dicsőffy József ur 1 frt, Fekete Sándor ur 5 frt, Ganofszky Lajos ur 1 frt, Dr, Halász Sándor ur 1 frt, Kiss Károly ur 1 frt, Nt. Kiss Albert ur 2 frt, özv. Kallós L-né ő nagysága 1 frt, Dr. Kovács Sándor ur 1 frt, Tiszt. Ladányi Gyula ur 2 frt, Medve Kálmán ur 3 frt, Mayer Emil ur 2 frt, Tiszt. Mácsay Sándor ur 1 frt, nt Menyhárt János ur 2 frt, N. N. 2 frt, N, N. 2 frt, N. N. 3 frt, Főtiszt Szakszó Reszö prépost ur 5 frt, Nt Szőke János ur 2 frt, Nt Révész Kálmán ur 2 frt, Nt. Tatár János ur 2 frt, Nt. K. Tóth Kálmán ur 1 frt, Vecsey Viktor ur 2 frt. Otrokocsi Végh János ur 1 frt, Vértessy István ur 2 frt. Összesen 51 frt. Midőn a nemes czél iránti tekintetből tett szives adományokat nyilvánosan nyugtázom, kedves kötelességemnek ismerem azokért igaz köszönetet mondani. Veres Bálint bizottsági pénztárnok.

— **Elemi iskolák majálisa.** A Nagyerdő holnap sok száz iskolás gyermek örömének, boldogságának lesz szinhelye. Holnap ugyanis délután tartják meg a Lövőház mögötti megszokott helyen a Kollégiumban elhelyezett elemi iskolák majálisukat, melyen az apró muzsafiak szülői és egyéb családtagok is mindig szép számmal szoktak összegyülni s mig az örvendező gyermeksereg össze-vissza futkározza az erdőt, a nagyok táncra kelnek s olyan takaros mulatság kerekedik, hogy akarhány rendező bizottság által heteken át előkészitett nagy majálisnak is becsületére válnék, az ilyen házias jellegü vigalom sikere, melyből természetesen nem hiányzik a czigány zene sem.

— **Elveszett**, egy két hónapos kölyök kopó kutya. Ismertető jelei: fekete szőre. borzas — óra hegye, melle, és lába ujjai kissé fehérek. A megtaló jelentkezzék az I, ker. kapitányi hivatalnál (Csapó u. 329.) hol illő jutalomba részesittetik.

— **Rácz Károly** népzenekara holnap, szerdán este a Vilmos Lajos vendéglőjében fog játszani.

— **A czegléd utczai templom** szépsége napról napra jobban kiválik a mint a diszitő munkálatokkal előre, jobban mondva felfelé haladnak s az állványok mind alacsonyabbra bocsátkoznak a falak mellett. Gyorsan épül a csinos sugár torony is, mely már most is van olyan magas, mint a kistemplomé. A hatalmas, köből faragott zár rózsáig még épen 14 métert raknak a jelenlegi magassághoz; a toronynak ugyanis 8 oldala kup alaku fedele is egészen szines sajtolt téglából lesz.

— **A hittanhallgatók munkálkodása.** Megjelent a debreceni hittanszaki önképző társulat által kiadott „Közlöny“ havi lap 8-ik száma mely ismét meggyőz bennünket azon komoly hasznos munkálkodásról, melyet a hittanhallgató ifjuság minden időben kifejtett Szentgyörgyi Kálmán esk. felügyelő „A háromság taná“-ról irott értekezését folytatja, Csánky Benjamin a XC. zsoltárt héberből sikerülten forditotta le magyarra. — Illyés Endrétől „Berlini level“-et olvashatuk, a berlini egyetemi életről és a helmissiói tevékenységről. Papp Gusztáv, a lap egyik szerkesztője „Jakab levelé“-ről ir tanulmányt, ugyancsak Papp Gusztáv németből Smind Chr. Fr. után leforditotta „Jézus megkisérttetésé“-t. „Vegyes közlemények“ zárják be a gazdag tartalmat. E vegyes közlemények legnagyobb részét oratóriumi magvas birálatok képezik. Az ügyesen szerkesztett lapból olvassuk, hogy a hittanszaki önképző társulat idei pályázata a beérkezett müvek számát tekintva oly szép eredményt mutat, minő már évek óta nem volt.

— **Köszönetnyilvánitás.** A f. é. május 7-én tartott jótékonyczélu hangverseny alkalmából az evang. iskola javára következő felülfizetések, illetőleg adományok folytak be: ngs Simonffy Imre polgármester ur a jótékony czél iránti tetintetből rendelkezésünkre bocsájtotta a városi hatóság ingyen páholyát, melyért aztán Hutflész István ur 10 frtot fizetett; tek. Boczkó Sámuel rendőrfőkapitány ur 2 db. I. r. támlásszéket 2 fr., értékben, Armós Bálint ur 1 fr., Abeles ur Bécsből 2 fr., Forgách Károly ur 1 fr., Kardos László 1 tiz frcos arauyat, Kaszanyitzky Endre ur 2 fr., Jakabovits Gyula ur 1 fr., Liszka Nándor ur. 3 fr., Mayer Emma urhölgy 1 fr., M. L. 1 fr., N. N. 3 fr. 40 kr. Posszert János ur 2 fr., Rózsa Géza ur 1 fr., Dr. Szántó Sámuel ur 1 fr., Szepessy Gusztáv ur 1 frt, Szathmáry Károly ur Kassáról 5 fr., Tóth Ferenczné urnő 1 fr., Vecsei Viktor ur 1 fr., Várady Ignáczné urnő 1 fr.,összesen 45 fr. 40 kr. Azonkivül a helybeli légszeszgyár t. igazgatósága a felhasznált légszeszért járó 28 frt 44 krnyi összeget teljesen elengedte. Fogadják iskolaügyünk nemes szivü pártfogói kegyes adományaikért hálás köszönetünket. Végül kedves kötelességünknek ismerjük mindazon urhölgyek és uraknak, kik a hangversenyben közreműködtek és igy az est sikerét biztositották, szintén hálás köszönetünket kinyilvánitani. Debreczen 1887. május hó 14-én. A rendezőség.

— **Pünkösdi kéjvonatok.** A pünkösdi ünnepek alkalmából május hó 28-án a m. kir. államvasutak központi hálózatának összes állomásairól (kivéve a budapest-bánhidai, budapest-lőrinczi, budapest-horti, budapest-tápiógyörgyei és budapest-szabadszállási vonalrészek állomásait) 50% mérsékelt II. III. oszt. személy vonatu menet-térti jegyek adatnak ki, Budapestre a fentemlitest napon közelekedő valamennyi személyszállitó vonathoz — gyors s express vonatok kivételével — valamint a fentemlitett napon ia végállomásokról induló, de Budapestre csak május 29-én reggeli órákban érkező személy- vegyes- és omnibusz vonatokhoz. A visszautazás bármely személyszállitó vonattal gyors s express vonatok kivételével — bezárólag junius 6 ig történhetik: — A miskolcz-füleki, bánrévedobsnai és feled-tiszolczi szárnyvonalak állomásain kiadandó menet-térti jegyek visszautazás alkalmával a hatvan-miskolczi utirányon át is érvényesek. Ugyanazon alkalomból Budapestről Bruckon át Bécsbe valamint viszont is fognak menettérti jegyek is kiadatni, következő mérsékelt árakon. II. oszt. 13 frt 50 kr. III. oszt. 9 frt 40 kr, megjegyezvén, hogy a Budapestről Bécsbe szóló menettérti jegyek május hó 28-án a 10 óra 35 perczkor este, a Bécsről Budapestre szólók ellenben a 11 óra 10 perczkor este induló személyvonathoz adatnak ki, mely jegyekkel a visszautazás bármely személyszállitó vonattal — gyors és express vonatok kivételével — szintén bezárólag junius hó 6-ig történhetik. Gyermekekre nézve következő kedvezmények engedélyeztetnek. Két 10 éven aluli gyermek számára, az illető kocsi osztályra szóló egész jegy váltandó. Egy ily gyermek a II osztályban egy egész III, oszt. jegygyel utazhatik. A III. kocsi osztályban egy gyermek felnőtt kisérőjével együtt egy egész II. oszt. menetjegy váltása mellett utazhatik. Podgyász szabadsuly nem engedélyeztetik.

— **Kirándulás** Fiumèba, Abbaziába, Buccariba és Velenczébe. A pünkösdi ünnepek alkalmából a m. kir. államvasutak városi menetjegy irodája e hó 28-án társas kirándulást rendez különvonattal Fiumèba, onnét külön gőzhajóval Abbaziába, Buccariba és Velenczébe. A vidéki résztvevők számára a külön vonathoz való csatlakozás végett Budapestre és vissza szóló 14 napig érvényes 50 %-al mérsékelt menettérti jegyek fognak kiszolgáltatni. Előjegyzések az emlitett irodában, valamint a debreczeni városi-menetjegy irodában elfogadtatnak, hol részletes programmok is dijmentesen kaphatók.

— **Uj vasuti menetrend.** A magyar államvasutak központi hálózatán, valamint az állami kezelés alatt álló magán vasutakon f évi junius 1-től uj menetrend lép életbe. A menetrend Debreczenre nézve keveset változik. A vonatok legtöbbje ugyanazon időben indul és érkezik mint eddig, a különbség alig nehány percz; számuk is marad az eddigi. A leglényegesebb változás lesz még a debreczeni-miskolczi vonalon, hol Debreczenből Miskolczfele a jövőre a vonat nem este 7 ó. 31 p. mint eddig, fog indulni, hanem d. u. 3 o. 55 p. A h. nánási vasuton jövőre is naponta csak egyszer közlekedik a vonat. Az uj menetrenden közölve van a n. várad-érmihályfalvai és a székelyhid-margittai vasut menetrendje is, mely a megnyitás napján lép érvénybe.

— **A Nagy József-alapitvány** két, 500 frtos diját — mint értesülünk, — az akadémikusok közül Ferenczi Gyula, a lelkészek és tanárok köréből Dr, Öreg János nyerték el.

— **Debreczeni ingatlanok forgalma** a debreczeni kir. törvényszék telekkönyvi osztályánál 1887, évi máj. 7-től máj. 14-ig. Nagy János veszi Pataki József és Szücs Bálintné Nagy Rebeka csapó-kerti szőllőjét 200 frtért. Szabó Lajos és neje Polgári Erzsébet veszik Ormós Erzsébet Pető Józsefné háza fele részét 520 frtért. Tolvaj József és neje Fekete Juliánna veszi Tolvaj Zsuzsánna Kálmán Józsefné és társai ujosztásu szántó földét 530 frt 42½. Varga Mihály és társai veszik Tolvaj Zsuzsánna Kálmán Józsefné és társai ujosztásu szántóföldét 813 frt 42½ Varga Mihály és társai veszik, Tolvaj Zsuzsána Kálmán Józsefné és társai ház utáni ondódi szántó földjét 3100 frtért, Tolvaj Sándor és neje Bancsi Mária veszi Tolvaj Zsuzsánna Kálmán Józsefné és társai bánki kaszállóját 612 frt 50 krért Ujfalussy Menyhértné Szabó Eszter veszi Jakab István házát 900 frtért. Horváth Tamás és neje Baráth Erzsébet veszik Faragó András és társai bánki 10½ boglyas kaszállóját 2300 forintért. Csapó Ferencz és neje Erdelyi Erzsébet veszik Horváth István és neje Szigeti Zsuzánna házát 2700 forintért. — Borsányi Viktor veszi özv. Gombos Jánosné Fazekas Sára és társai sesta kerti szőllőjét 780 frtért. Szabó István és neje Szabó Juliánna veszik özv. Somogyi Mihályné Szabó Zsuzsánna szepesi 4 nyilas tanyaföldét holtiglani 200 frt évi összegért. ifj. Balogh Mihály és neje Kis Juliánna veszik id. Balogh Mihály csapó kerti szőllőjét 200 frtért. özv. Nagy Sándorné Simon Zsuzsánna veszi Horog Sándor és neje Sass Zsuzsánna csapó kerti szőllőjét 350 frtért. — Tőkés Imre és neje Nagy Klára veszik özv. Fodor Sándorné Józsa Juliánna sesta kerti szőllőjét 600 frtért. Tóth István veszi Tóth János és társai ház és földe ¼-ed részt 100 frtért. Nagy Mária veszi Horváth István és neje Papp Juliánna házát ujosztásu szántó földjével 1430 frt 26 krért.

— **Az „Európa“** kerthelyisége Rácz Károly zenekara közreműködésével ma lesz megnyitva.

---

x **Jó étvágyat** szoktunk egymásnak kivánni evés előtt és nem minden alap nélkül, mert az étvágyhiány ugy a legjobb és a legdrágább ételeket ép oly értéktelenné teszi mint a legegyszerübbeket. Etvágy gerjesztésre legjobban ajánlhatók a hatásdus, — **Egger féle szódapasztillák**, melyek ezenkivül kitünő hatásukat gyomorégésnél, rosz emésztésnél és mindennemü gyomoraffektátióknál föképpen semmi esetben sem tagadják meg s igy megvédnek egy rosz gyomor féltett következményeitől. Ezen pasztillák skatulyáinak ára 30 kr. minden gyógytárban kaphatók. Debreczenben: Muraközy Károly, Tamássy Béla, Baláza Odön, Mihalóvits István, Gültl Nándor, Urvényi Ottó és Dr. Rothsnek urak gyógyszertáraiban.

Segitség a leégetteknek.

A tüzkárosultak segélyezése ügyében a belügyminiszter a következő körrendelet intézte az ország összes törvényhatóságaihoz; ezek között Debreczen sz. kir. városhoz és Hajdu vármegyéhez:

Sulyos elemi csapás érte az ország két városát és több községét. Folyó május hó elején Eperjes és Nagy Károly városok, valamint Csik-Kozmás, Csügged, Kesznyét, Kurtics, Meregyó, Söjtör és Toroczkó községekben támadt tüzek élesztve a nagy szelek által a most emlitett városok illetve községek nagy részét elhamvasztotta, s ez által számos családot tett hajléktalanná és juttatott nyomorba.

A beérkezett jelentések szerint Eperjes városban a melléképületek be nem számitásával 191 ház lett a tüz martalékává, a házak összes alkatrészei, az egyes lakók összes ingóságai megsemmisültek A tüz továbbterjedésének meggátlása végett 53 ház teteje veretett le. A leégett épületek között van a vármegyeház, városház, mellékhelyiségei, posta, távirda, törvényszéki, járásbirósági és ügyészségi épületek, utóbbi a fogházzal együtt, a város, redout, ág. h. ev. collegium és templom, felsőbb leányintézet, katonai kórház, zsidó zsinagóga, városi szegény és aggápolda parochiális épület, csendőr laktanya, szolgabirói hivatal, stb. A tüznek öt ember élete esett áldozatul, a sulyosan és könnyen sebesültek száma ez ideig meg sem határozható A kár egy millió forintot felülhalad.

Nagy-Károly városban 156 ház és mellék épület égett le. a kár közel egy millió. Csik-Kozmás községben 243 ház és melléképület az összes takarmány élelmi és ruházati czikkekkel együtt; a kár 60,000 frt; Csügged községben 120 ház és melléképület; Kurtics községben 102 ház 270 melléképület, a kár 70,000 frt. Kesznyét községben 87 ház 116 melléképület a kár 51,000 frt. — Meregyó községben 35 ház. — Söjtör községben 80 ház; a kár 80.000 frt, végül Toroczkó községben 50 ház égett le.

Az elemi csapás által oly nagy mérvben károsult lakosok, házaiktól s nagy részben marháiktól, összes ingó vagyonaiktól megfosztva és a szükséges élelmi szereket nélkülözve, a nyomor és inségnek nézne elébe.

A kárvallottak első pillanatnyi segélyezéséről ő császári és apostoli királyi felségének az eperjesi károsultak részére adott 10 000 frtnyi, a nagykárolyiaknak adott 6000 frtnyi és a többi községek részére küldött szintén nagyobb összegü (Toroczkónak 500 frt, Csügednek 1000 frt, Söjtörnek 500 frt, Kurticsnak 500 frt, Csik-Kozmás 800 frt,-adományai, valamint a kir kormány kötelességszerü s a segélyezésre irányult intézkedései ugyszintén egyes emberbarátoknak minden felszólitás nélkül felajánlott segélyadományai által gondoskodva lett ugyan, de tekintve a károsultak nagyszámát s azok sulyos veszteségét, a nyujtott összegek csak az első szükségletek fedezésére elégségesek, s s nyomorral küzdő és élelem hiányában is szenvedő lakosok honfitársaik segélyére és támogatására szorulnak.

A kir. kormány továbbra is meg fogja tenni, mit e részben kötelessége parancsol, de müködése az egyesek veszteségének pótlására ki nem terjedhet, és ez csak némileg is a nagylelkü adakozók adományával lesz pótolható. A károsultak szomoru helyzete indit arra, hogy felsegélyeztetésük végett a nagy közönségnek ismert és soha meg nem tagadott áldozatkészségéhez forduljak, miszerint honfitársaink nyomorát kegyes adományaikkal enyhitsék, A közönség részvéte és segélye a károsultak szenvedéseit és nyomorát türhetőbbé és elviselhetőbbé fogja tenni.

A csekélyebb adomány, ha gyorsan nyujtatik, a nyomort enyhiteni fogja s a károsultak részéről hálás köszönettel fog fogadtatni.

Bizalommal és azon meggyőződéssel fordulok a törvényhatósághoz, hogy ezen felhivásomat a legszélesebb körben terjeszteni és sajat részéről is oda hatni fog, hogy ez minél sikeresebb eredményre vezethessen. A begyülendő adományok tekintet nélkül az összeg mennyiségére — annak megjelölésével, hogy az Eperjes, vagy Nagy-Károly vagy a többi fennebb emlitett községek károsultjai részére vagy különleges megjelölés nélkül valamennyi részére adatott-e? a megindítandó gyüjtés végleges eredményének bezárása nélkül mielőbb hozzám küldendők.

A beérkezendő adományok a hivatalos közlönyben közzététetni és ezáltal nyilvánosan nyugtáztatni fognak.

Budapesten 1887 évi május hó 11-én B. Orczy Béla.

A közönség köréből.

A katonák még mindég lőnek a jámbor utasokra — t. i. a nagyerdei katonai lövöldéből a hadházi uton járókra. Gyakran volt már szó erről a ferde, az egész világon párját ritkitó intézkedésről, melynél fogva a katonai lövölde ugy lett felállitva, hogy a golyók nem az erdő hosszában, hanem egyenesen az élénk forgalomnak örvendező hadházi országutra irányoztatnak.

Ilyenkor aztán ugy a Hadház felől Debreczenbe jövő, mint a Debreczenből Hadház felé menő szekerek az országuton a katonai előőrsök által megállittatnak és gyakran reggeli 6 órától d. u. 3 óráig ottan letartóztatnak.

Ha jól emlékezünk a városi közgyülés is foglalkozott már ezen tárggyal, meg is lett igérve kompetens helyről az orvoslás; — azóta azonban egy pár év lefolyt és még mindig lőnek, és még mindig letartóztatják az utasokat az országuton mint valami ragályos betegeket.

Ma holnap azon a vonalon egy drága pénzen épitett kőut fog elkészülni és kérdjük: vajjon ezen ut csak azért készül-e mert már most kellemetesebb lesz kőuton rostokolni, vagy esetleg agyonlövetni, mint az eddigi homok uton? — és továbbá kérdjük (ismételve a már egyszer ezen lapban közzétett felszólamlásunkat) vajjon, a helyett hogy a katonák a nagyerdőben állittatnak fel és lőnek az országutra, nem lennének e szivesek azokat a közönség érdekében ezentul az országuton felállitani és az erdőbe lövetni velök?

Legujabb.

A „Debreczeni Ellenőr“ eredeti táviratai.

BUDAPEST máj. 17. Ma a pozsonyi szabadelvüpárt küldöttsége tisztelgett Baross Gábor közlekedésügyi miniszternél, hogy fslkérje a pozsonyi szabadelvü párt által kikiáltott jelöltségének elfogadására. — A miniszter sajnálattal adta a küldöttség vezetőjének. — Mihályi pártelnöknek tudomására, hogy a jelöltséget elnem fogadhatja, miután nem szivesen mondana le Győrről, hol már kétszer egymásután megválasztották. Ezután Neusidler és Szalay képviselők ecsetelték a pozsonyi viszonyokat, mire Baross miniszter Pozsony iránti rokonszenvének adott kifejezést, utólagosan is kifejezve sajnálatát, hogy a jelöltséget nem fogadhatja el.

Felelős szerkesztő és kiadó laptulajdonos
Vértesi Arnold.
Főmunkatárs: **Karczag Vilmos.**

BIKSZÁDI GYÓGYFÜRDŐ.

Évad-megnyitás május 15-kén.

Fekvés: Szatmármegye keleti szélén, az „Avas" közepe táján, szelektől védett erdei fensikon, százados tölgyerdők, szőlő tenyészet, regényes kilátás.

Közlekedés: Eszakkeleti vaspályán Técső állomástól 4, Szinérvára lja (Szatmár-nagybánya vasut) állomástól 2 óra járásnyira. Rugányos fedett kocsik állanak rendelkezésre. Minden nagyobb állomáson 33⅓% árleengedéssel menet-térti jegyek kaphatók.

Gyógyeszközök: 3 konyhasós égvényes ivó-forrás maga nemében páratlan ásványviz, kádfürdő, havasi tej, savó, kitünő füszeres levegő, naponta kétszer zene, kényelemmel butorozott szobák, sétányok stb.

Kórjavaslatok: Gyomor-, bél-hurut, emésztés-hiány, a légzési szervek hurutja, idült tüdögyuladás, mellhártya izzadmányok, a májnak vérbőség okozta duzzanata, epe pangás, váltó-láz, (malaria) utáni lép tultengés, alhasi pangások (aranyér), köszvényes-izzadmányok, fodor mirigyek daganata, görvélykór, vese-bántalmak, hugy fövény (Harngries) hólyaghurut, idült hugycső-hurut, méhnek idült tömülése, hüvely- és méh-hurut.

Fürdőorvos Dr. Vajai Imre; gyógytár a negyed óránylra fekvő szomszéd faluban, posta a fürdőben.

Braun Gyula tr Németország legismertebb-tekintélye vizgyógy-tudományokban, egyebek közt a következőket irja a bikszádi forrásokról, többre becsülvén ezeket a Gleichenberg- és Emsnél „Az ismert források sorában a bikszádi viznek csak egy analogja van, t. i. Luhasovitz 1-ső számu forrása 23 szemer szikhalvaggal és 33 szemer kénszénsavas szikéleggel. Ezen viz tehát épen ugy mint a Luhasovitzé, az erős konyhasós égvényes savanyu vizek eszményképe s azért nevezetesen a hurut elleni, az anyagcserét és sejtképzést elősegitő javallatainak teljesitésére kiváltképen alkalmatos. (Orvosi heti lap 1873 dik évfolya 21. szám.

Jó konyháról **DEMKŐ JANOS** vendéglős kezeskedik. — Megrendeléseket szobákra átvesz, s kivánatra fürdő leirást bérmentve küld.

BIKSZÁD GYÓGYFÜRDŐ IGAZGATÓSÁGA.

Nincs többé fogfájás.

A SOULAC-i (Gironde apátság)

tisztelendő BENEDEK-rendi szerzetesek Dom Magnelonne Prior

fogvizének

használata mellett.

2 arany-érem; Brüssel 1880. London 1884.

A legmagasabb kitüntetések.

Boursaud Péter prior által **1373** évben feltaláltatot.

A tisztelendő Benedekrendi szerzetesek fogvizének használata, naponként nehány cseppet vizbe véve, megakadályozza és gyógyitja a fogak odvasságát, melyeknek fehérséget és szilárdságot kölcsönöz, amennyiben a foghust erősiti s teljesen egészségessé változtatja. — Valóságos szolgálatot teszünke lap olvasóinak, midőn e régi és hasznos szert, a legjobb gyógy- és egyedüli óvszert fogfájás ellen ajánljuk.

A czég alapittatott 1879. Főügynök: **SEGUIN** 3. Rue Huguerie, 3. BORDEAUX.

Elixir dentifrice 1 frt 50 kr. 2 frt 50 kr. és 4 frt Poudre 80 kr. és 1 frt 25 kr. Pate 80 kr. és 1 frt 25 kr.

Raktárak Debrecenben: Schwarz M. Benő, Szepessy és Kerekes kereskedéseiben s Dr. Rothschnek E. gyógszertárában.

Huzás már a jövő hónapban.

Kincsem Sorsjegy á 1 ft | **11 sorsjegy csak 10 ft**

Főnyeremény készpénzben

50.000 ft

10.000 ft, 5000 ft 20% lev. || 4788 pénznyeremény.

A magyar lovar-egylet sorsjegy-irodája: Budapest, váczi-utcza 6. sz.

25839

III. 1887.

Arverési hirdetmény.

Alulirott kir. pénzügyigazgatóság részéről közhirré tétetik, hogy a következő tárgyakat és pedig 1 Ajtófából, 1 dupla ajtófél (3 drb. keresztvassal.) 2 drb: ablak ráma kül és belső része valamint hozzá való spalet sarokkal. 8 drb. ablak f. év május 18-án délelőtt 10 órakor nyilvános árverésen a legtöbbet igéröknek elfognak adatni.

A jelzett tárgyak megtekinthetők a kir. pénzügyigazgatóság épületében Czegléd-utcza 2 sz. alatt az udvarban földszintén.

A kitüzött határidőn venni szándékozók meghivatnak bővebb felvilágositást az emeleten balra 2. sz. szobában nyerhető.

Debreczen 1887 május 9.

M. kir. Pénzügyi igazgatóság Debreczenben.

Legjobb minőségü körkemencze TÉGLA

kapható, kis és nagy menyiségben Péterfia 836.

Szikszai Lajos

épitésznél.

1469. sz.

1887. III,

Arverèsi hirdetm. kivonat.

A debreczeni kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhirré teszi, hogy Thuolt István végrehajtatónak Kiss József végrehajtást szenvedő elleni 16 frt tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a debreczeni kir. törvényszék területén lévő és M.-pályi községben fekvő a 77 sz. tkvben A + 85 hrsz. házas udvarra 400 frt, a 784 hrsz. legelő illetőségre pedig 100 frt, mindkettőre a végrehajtási törvény 156. §-a alapján egészben ezennel megállapitott kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1887. évi május hó 25-ik napján délelőtt 9 órakor M.-pályi község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapitott kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10 %-át készpénzben, vagy az 1881 év LX. t. cz. 42 §-ában jelzett **árfolyammal** számitott és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminszteri rendelet 8. §-ában, kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881: LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a biróságnál előleges elhelyezéséről kiállitott szabályszerü elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Debreczenben 1887. évi márczius hó 7-ik napján.

A debreczeni kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság.

Jelenffy elnök. **Tatay** jegyző.

SCHLICK-féle VASÖNTÖDE

és

GÉPGYÁR-

RÉSZVÉNY-TÁRSASÁG BUDAPESTEN,

Központi iroda: VI. Váczi körut 57. — **Gazdasági géposztály:** Külső váczi-ut 1696—1699

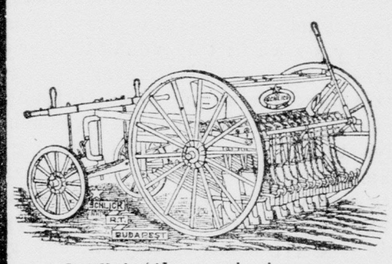

Schlick féle szabadalmazott

„Triumph" sorvetőgépek

Legnagyobb kitüntetés a vetőgépeikre: *arany diszokmány a hatvani nemzetközi ekeversenyen.*

Gőzcséplők, járgánycséplők, gabonarosták, őrlőmalmok, takarmánykészitő és egyébb gazdasági gépek.

Schlick-féle szabad. egyes-, rayol, kettős- és hármasekék, *2 első díj, aranyérem* és még 3 egyébb kitüntetés. *SCHLICK-* és *VIDATS-*féle ered. egyes-ekék kapáló, töltögető- és porhányitó-ekék stb.

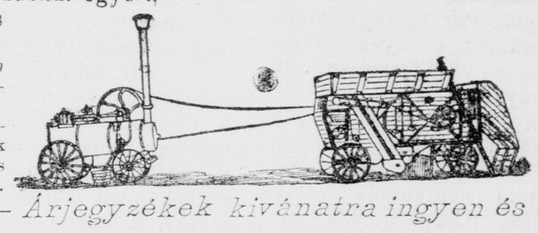

Előnyös fizetési feltételek.

Legolcsóbb árak. — *Árjegyzékek kivánatra ingyen és bérmentve.*

Alapittatott 1858-ban.

WALSER FERENCZ

első magyar gép- és tüzoltószerek gyára, harang és érczöntödéje

BUDAPESTEN ROTTENBILLER-UTCZA 66.

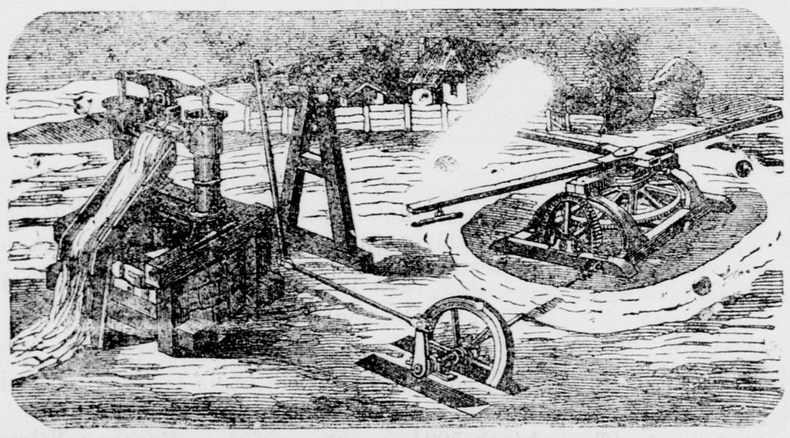

Ajánlja gyártmanyát mint **magyar különlegességet**

kutakban és mindennemü szivattyukban

Elvállal **teljes vizvezetékek** berendezését **városok, földbirtokosok és magánzók** részére, modern technicai alapon és kedvező feltételek mellett, ajánlkozik

KÖZ és MAGAN FÜRDŐK

felszerelésére

szagmentes ürszèkek

felállitására s minden vizmüvi munka gyors és pontos kivitelére.

Képes árlapok, és részletes költségtervezetek kivánatra díjmenten küldetnek.

EGYETLEN BELFÖLDI SZIVATTYU GYAR.

Debreczen, 1887. Nyomatott a „Debreczeni Ellenőr" könyvnyomdájában Széchényi-utcza, SIMON-ház.